

2104

REFERAT
HISTORYCZNY

2104

Ljucijona z przesłania w Rosji-
 Str. Berner Aleksander. Urodzony 4/III
 1915 w miasteczku Lendwardów pow.
 Kijów - Tóki. starsz. kawaler. Robotnik
 rzemieślniczy. Został wzięty do niewoli w
 m. "Zaletku nowo" rozbrojony zostając we
 Lwowie. dnia 22/IX 1939r. Do niewoli
 zabrany 28/IX 1939r i przewieziono do
 Rosji do Szepietówki tam byłem 2 tygodnie
 a potem przewieziono do łagrów na
 Ukrainę na robotę na szachty tak
 zwane "Morganić". Tam nas 2 miesięce
 traktowano jako K. P. a potem zrobili
 nas spec-kadra. Potem chcieli żebyśmy
 podpisaliśmy na życie wolne i dawali
 nam pieniądze za podpis ale nie
 z tego nie było zalecenię bo to 12-stu
 osób podpisało. Obóz składał się
 z trzech baraków narazie spaliliśmy
 na Turkaech a potem jak nie szło
 do roboty, to zabrali nam Tózka, i
 spalili na ziemi. Na obozie było nas

540 żołnierzy potem zostało oddzielono
 2200 żołnierzy do innych baraków
 tak zwane szkoty tam dawano
 300 gram chleba i owsa a tym
 przymuszali ich do roboty.
 Narodowość była np. Bioruni Ukraińcy
 i Polacy wszyscy zabrani byli z wojska
 cywilów zalecenię było parę transmisyj aż
 oddzielenie pomiędzy nas wszystkich
 byli Ukraińcy i wielu innych nie trzymali
 jednolici. Potem 1940 roku 22 maja
 przewieziono nas na północ na
 roboty przymusowe zimą tam nie
 można było wytrzymać przez pluskawy
 zimno i normy, norby byli takie
 że nie można było tego wyrobić
 naprzykład 8 kubo-metrów ziemi
 wynosić na taczkaech, choć wywiózł
 to metry to jechanie było marnie owies"
 Klackel zafre straszliwi że jeszcze
 dali wywioz na północ żeby więcej
 robili. Do badania zafre brali w nogi
 i wyprowadzali za zora poza obóz

2104

i tam badano różnymi sposobami
 pytając się czy podobas się iak
 ustroj, czy byt panem czy oficierem
 i mówili że u iek robotnik
 ma najlepszy. Straszli zeby robic
 bo Polski nie będzie nigdy ajak
 bogumi robic to pojedziemy do
 domu. Tęzności z rodziną nie
 mialem bo choć przysudł list to
 nie dali ci nie pojedziesz do roboty
 na cały miesiąc.

Zwolniony zostałem 15 lipca
 41 roku i przewieziono nas do
 miejscowości "Kiewnik" i tam
 wstępiłem do wojska

